

memo

aan : IJsbrand Buys Ballot en Henk Nijstad, Edustandaard
van : Paul van Capelleveen, secretaris Datakamer onderwijs

d.d. : 2 september 2022

over : Verzoek Datakamer onderwijs om te komen tot een kennisplatform inzake het uitwisselen van en moderniseren van platforms inzake het beschikbaar stellen van onderwijsdata zoals onderwijsdeelnemers en onderwijspersoneel voor onderzoek en beleidsondersteuning

- a. In de 23^e Datakamer onderwijs van 1 september 2022 is het volgende aan de orde geweest.
- b. In verband met *actie j - Ketenbrede architectuur onderwijsdata - Jaarplan 2022* inzake de ontwikkeling van het onderwijsgegevensplatform heeft er een ROSA-architectuurscan en [scope-discussie](#) plaats gevonden in de [Architectuurraad van Edustandaard van april 2022](#):
  - De Architectuurraad heeft zich vierkant achter het initiatief geschaard om data voor onderzoek en beleid veel professioneler, sneller, eenduidiger en betrouwbaarder en conform privacy wetgeving beschikbaar te krijgen. Dat gaat in de ogen van de Architectuurraad zeer belangrijk worden vanuit tal van business cases voor de hele onderwijskolom po tot en met ho. En dat lukt niet als data verweven is in applicaties en processen, eigen terminologie gebruikt die buitenstaanders helemaal niets zegt, of inconsistent is. Om maar niet te spreken van de privacy-issues inclusief vertraging van leveringen vanwege onvoldragen beleidskaders.
  - Er zijn contacten gelegd met Research Data Management (RDM), o.a. een onderdeel uit de [HOSA \(Hoger onderwijs Sector Architectuur\)](#). Er is grote gelijkens met de thema's die binnen RDM spelen en kan veel van geleerd worden en goed worden samengewerkt (is de gedachte).
  - DUO heeft de voortgang gepresenteerd in de Architectuurraad van 30 juni, gegeven de herbevestigde uitspraak dat er een enorm potentieel is en noodzaak ook de huidige levering van onderwijsdata. Ook heeft DUO gepresenteerd over het modernisering van haar gegevens-landschap waarin het gebruik van een Data Hub een belangrijke rol speelt.
  - Daarbij is overigens geconstateerd dat zich parallel diverse ontwikkelingen voordoen inzake uitwisseling en registratie van data over onderwijsdeelnemers (denk aan initiatieven bij PO/VO-raad respectievelijk binnen DUO, uitwisseling van doorstroom/toetsgegevens tussen commerciële toetsleveranciers met CITO mede voor CvtTE), maar evenzeer inzake onderwijspersoneel (AMDEX in het wo). Deze betreffen zowel het korte, midden-lange en langere termijn perspectief, met technische en privacy-issues.
  - Deze ontwikkelingen zijn nu gefragmenteerd en vinden in de eigen 'bubbel' plaats. Dat betekent dat elke use case zelf op zoek gaat naar praktische oplossingen om aan de businessvraag te voldoen. De Architectuurraad is van mening dat er grote overlap is tussen al deze use cases (het gaat tenslotte altijd om het beschikbaar stellen van data'blokken' voor onderzoek voor beleidsondersteuning in de breedste zin) en dat er veel geleerd kan worden van elkaar. En het is in de ogen van de Architectuurraad dringend gewenst te werken aan een soort 'cookbook' (een ketenarchitectuur voor onderwijsdata) om in de toekomst hierin als onderwijssector te professionaliseren.
- c. Vanuit de opdracht van de Datakamer is er veel te winnen indien het overzicht en inzicht inzake ontwikkelingen van belang voor ketenbrede architectuur onderwijsdata in samenhang tot stand komt én begrijpelijk geformuleerd toegankelijk is voor diverse betrokkenen. Aldus ook signalen vanuit de Standaardisatieraad.
- d. De Datakamer onderkent het voorgaande beeld en onderschrijft het belang dat het bedoelde overzicht en inzicht tot stand komt.

- e. De Datakamer wil in dit perspectief de Standaardisatieraad van Edustandaard die op 8 september 2022 bijeenkomt vragen of zij

ten eerste

- wil verkennen of het toegevoegde waarde heeft ten opzichte van de bestaande gremia om,
- voor de Datakamer onderwijs (en haar eigen werkzaamheden),
- een kennisplatform te creëren met betrokken experts uit brede kring (CIO's, koepels, instellingen, derde organisaties zoals Surf en Kennisnet), om
- te komen tot een overzicht van ontwikkelingen inzake het uitwisselen van en moderniseren van platforms inzake het beschikbaar stellen van onderwijsdata zoals onderwijsdeelnemers en onderwijspersoneel voor onderzoek en beleidsondersteuning, en daarbij ook recente ontwikkelingen inzake het Groiefonds te betrekken,
- een cookbook met best-practices op te bouwen (i.e. een ketenarchitectuur) zodat dit in de toekomst professioneler kan worden gerealiseerd ('onder architectuur werken');
- daarbij aan DUO te vragen de activiteiten van de beide kwartiermakers te continueren.

ten tweede

- wil ondersteunen dat betrokkenen bij toekomstige initiatieven zoals het hierboven genoemde onderzoek voor doorstroom/toetsgegevens gaan samenwerken met de Architectuurraad en daarmee bijdragen aan het opbouwen van de genoemde ketenarchitectuur voor het onderwijsgegevensplatform.

- f. De voorzitter van de Datakamer onderwijs, Fons Dingelstad, tevens lid van de Standaardisatieraad is verzocht in het overleg op 8 september 2022 als sponsor van dit verzoek op te treden.

- g. Desgewenst kan Henk Nijstad nadere toelichting geven bij deze verzoeken, die in de opmaat naar de bespreking in de Datakamer onderwijs van 1 september onderwerp van afstemming met hem en de aangehaalde kwartiermakers bij DUO is geweest.